

ชื่อเรื่อง การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการ ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3

ผู้วิจัย วีระศักดิ์ โคตรปัญญา ปริญญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา รศ.ดร.सानิตย์ กายาผาด ประธานกรรมการ
นายฉัฐพล เนื่องชมภู กรรมการ
นายสมหวัง มหาวัง กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 ที่มีทำเลที่ตั้งและมีขนาดต่างกัน ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการ ของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางจี้และมอร์แกน ตามทำเลที่ตั้งและขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 327 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานใช้ F-test (Two-way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. สภาพการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาเขต 3 ที่มีทำเลที่ตั้งต่างกัน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามทำเลที่ตั้ง พบว่า พื้นที่ราบและพื้นที่ติดแม่น้ำ มีสภาพการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการ ของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

หอสมุดสถาบันราชภัฏมหาสารคาม
ได้รับ.....
รับลงทะเบียน..... 23 พ.ย. 2552
เลขทะเบียน..... 0. 192760
เลขเรียกหนังสือ..... 311.9 8344 ก

2552

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการ ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า สถานศึกษาที่มีทำเลที่ตั้งและขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็กมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการปฏิบัติงานวิชาการ ของสถานศึกษา โดยเรียงลำดับจากจำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะจากมากไปหาน้อย ด้านคติ ความคิด ความเชื่อ ได้แก่ ควรจัดทำเอกสารนิทานพื้นบ้าน ตำนานพื้นบ้าน คติสอนใจให้แพร่หลาย ควรให้พระสงฆ์มีบทบาทในการพัฒนา อบรมคุณธรรมจริยธรรม ควรนำนิทานพื้นบ้าน ตำนานพื้นบ้าน มาเป็นคติสอนใจ และแนวทางการดำรงชีวิต ตามลำดับ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ควรมีการการจัดประชุมอบรมสัมมนา เกี่ยวกับการอนุรักษ์สถานที่ และทรัพยากรที่สำคัญของท้องถิ่น ควรกำหนดตารางและแหล่งข้อมูล การเชิญผู้รู้หรือปราชญ์ท้องถิ่นมาเป็นวิทยากร ควรเชิญช่างเทคนิคท้องถิ่นมาเป็นวิทยากร ควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการเกษตร ด้านแนวปฏิบัติหรือเทคโนโลยีท้องถิ่น ได้แก่ ควรจัดการอบรมทางวิชาการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ดั้งเดิมกับแนวคิดหรือปฏิบัติและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ควรจัดทำเอกสาร ใบความรู้ ใบงาน เกี่ยวกับเทคนิคการเพาะพันธุ์ปลา และสัตว์น้ำ ควรจัดหาวิทยากรท้องถิ่น และแหล่งความรู้ในท้องถิ่น

TITLE: The Usage of the Local Knowledge to Manages Technique in the School of Sakon Nakhon Education Service Area Zone III

AUTHOR: Mr. Weerasak Kotepanya **DEGREE :** M.Ed. (Education Administration)

ADVISORS: Assoc. Prof. Dr. Sanit Kayapad Chairman
Mr. Natthaphon Nueangchomphu Committee
Mr. Somwang Mahawang Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHARM UNIVERSITY, 2009

ABSTRACT

The research purpose to study and compare about the state of the usage of the local knowledge to manages technique in the school of Sakon Nakhon Education Service Area Zone III. that they are different location and different size, including the opinion about the problems to manages and other advice of the usage of the local knowledge to manages technique in the school. Take the samples by distribute random, assignment the size the samples by Crazy and Morgan schedule by the location and the size the school. There are 327 samples. The statistics that used for this research are percentage, average, S.D. and the statistic that used to test the hypothesis is F-test (Two-way ANOVA), test the pair difference by Scheffe' process. The results of the research.

1. The usage of the local knowledge to manages technique in the school that they are different location is high attitude. When considered by the side there are high attitude. When considered by the location, the plain area and the area that near the rivers, there are the state of the usage of the local knowledge to manages technique in high attitude.

2. The analysis results of the state of the usage of the local knowledge to manages technique by separate size of the school, there are high level in the large -sized and the medium-sized school but there are medium level in the small-sized school.

3. The comparative analysis of the state of the usage of the local knowledge to manages technique in the school of Sakon Nakhon Education Service Area Zone III that there are different location, they are 0.5 significant and in the large-sized, small-sized school and

the medium-sized, small-sized school, there are 0.5 significant but in the large-sized and medium-sized school are not differ.

4. The analysis results of the advices about the usage of the local knowledge to manages technique the arranged the quantity of t he advisors from up to down, there are 3 first ranks. In the morals, opinions and believes, such as must make the morally widespread local fables and the local legends, must invite the monks to have the part to develop and train about the morality, must take the local fables and the local legends to lead the moral life. In the arts, culture and custom, such as sources of water, community forest and mountains, must invite the well-informed or the philosophers in the local to be experts, must get the agricultural document such as multi-agriculture and cultivation. In the process or local technology such as must get the technique meeting about the mixed duty that there are mixed the base knowledge and concept or modern technology, must get the document, knowledge document and job document about the technique of fish culture and aquatic animals, must find the local experts and local knowledge sources such as a cooperative society and public library.